

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Hadis Dersi: Dilencilik ve İstemek Hakkında

Es-salamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.

Euзу bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlahi r-Rahmāni r-Rahīm.

Ve s-salatu ve s-salamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşayihinā,

Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-Hakkani. Meded.

1- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

رُدُّو السَّائِلَ، وَلَوْ بِظِلْفٍ مُّحَرَّقٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Dilenciye, yanmış bir hayvan tırnağı veya paça ile olsa bile bir şeyler vererek geri çeviriniz.”** Yani ona muhakkak ufak tefek bir şey verin. Fazla kıymeti olmasa bile, gelip sizden bir şey isteyen dilenciye boş çevirmeyin. Meşayihin de, Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem’in usulü üzere, hiçbirini boş çevirmemek âdetiydi.

2- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

رُدُّو أَمْدَمَةَ السَّائِلِ وَلَوْ بِمِثْلِ رَأْسِ الذُّبَابِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Dilenciye, sineğin başı kadar bir nesne olsa dahi bir şey verip öyle çevirin.”** Yani, “Boş çevirmeyin,” diyor Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem, çok ufak veya kıymetsiz bir şey olsa bile onu verin. Beğenirse beğensin, beğenmezse kendi bilir. Sen vazifeni yapmış olursun. Şimdi bugünkü dilenciler, adam emek verip ekmek yapıyor, simit satıyor; simit parasını versen şimdi dilenciye, beğenmiyor. O kendi bilir artık. Onun için, az bir şey olsa da verin; beğenirse beğensin, beğenmezse kendi bilir.

3- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

جَهْدُ الْبَلَاءِ أَنْ تَحْتَاجُوا إِلَى مَا فِي أَيْدِي النَّاسِ فَتُتَمَنَّعُوا

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Belanın en zoru, insanın başına gelecek belanın en zoru, insanların elindekine muhtaç olup ondan menedilmenizdir.”** Yani birinden bir şey muhtaçsın ama onda var olduğu hâlde sana vermiyor, seni menediyor. Bu da çok büyük bir beladır, Allâh ﷻ muhafaza etsin.

4- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallâ Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

شُرُّ النَّاسِ الَّذِي يُسْأَلُ بِاللَّهِ ثُمَّ لَا يُعْطَى

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“İnsanların en şerlisi, kendisinden Allah rızası için bir şey istenip de vermeyenlerdir.”** Yani Allah’ın adını anıyor, “Bana Allah rızası için ver,” diyor, ama sen bir şey vermiyorsun. İşte onlar insanların en şerlileridir. Çünkü Allah’ın adı anılmış ama sen buna itibar etmiyorsun. Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem’in buyurduğu gibi, az bir şey olsa bile orada Allah’ın ismi anıldığı için muhakkak verin.

5- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallâ Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ضَعَى فِي يَدِ الْمَسْكِينِ وَلَوْ ظُلْفًا مُحَرَّقًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor, **“Dilencinin eline yanmış bir hayvan tırnağı, paçası dahi olsa ver.”**

6- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallâ Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

قَالَ دَاوُدُ: إِدْخَالُكَ يَدَكَ فِي فَمِ التَّيْنِ إِلَى أَنْ تَبْلُغَ الْمَرْفَقَ فَيَقْضِيَهَا؛ خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ تَسْأَلَ مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَيْءٌ ثُمَّ كَانَ

Bu da çok mühimdir. Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor, bunu Hazreti Davut Aleyhisselam’dan naklediyor. Hazreti Davut şöyle buyurmuş: **“Elini dirseğine kadar büyük bir ejderhanın ağzına sokman ve kolunu ısırtması, önceden fakir olup da sonradan zenginliğe kavuşan birinden bir şey dilenmenden daha hayırlıdır.”** “Tinnin” dediği ejderha Arapçası. Yani “sonradan

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

görme” derler ya, işte o sonradan görme insanlar çok kötü oluyor; Hazreti Davut’un buyurduğu budur. Allāh ﷻ kimseyi onlara muhtaç etmesin.

7- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَسْأَلَةُ الْغَنِيِّ شَيْنٌ فِي وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Zengin kişinin dilenmesi, kıyamet gününde yüzünde bir utanç lekesi olarak belirir.”** Yani kişi zengindir ama ondan bundan dilenmeyi âdet edinmiştir; işte o kişi kıyamet gününde rezil olur.

8- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لَا نَ يَأْخُذُ أَحَدُكُمْ حَبْلَهُ ثُمَّ يَغْدُو إِلَى الْجَبَلِ فَيَحْتَطِبُ، فَيَبِيعُ، فَيَأْكُلُ وَيَتَصَدَّقُ: خَيْرٌ
لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ النَّاسَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sizden birinin ipi alıp dağa çıkması, odun toplayıp satması, ondan yiyip tasadduk etmesi, insanlardan dilenmesinden daha hayırlıdır.”** Yani kendi emeğinle dağa çıkıp odun toplayarak satman ve ondan tasadduk etmen, insanlardan dilenmenden çok daha hayırlıdır.

9- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لِلسَّائِلِ حَقٌّ، وَإِنْ جَاءَ عَلَى فَرَسٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Atın üzerinde gelmiş olsa bile dilenci için bir hak vardır.”** Yani o kişi dilenci ise, arabayla ya da atla gelip sizden bir şey istemişse, ona yine de bir şey vermek lazımdır.

10- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

لوتعلمون ما في المسألة؛ ما مَشَى أَحَدٌ إِلَى أَحَدٍ يَسْأَلُهُ شَيْئًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Eğer dilencililiğin uhrevi, yani ahirete dair ne gibi veballeri olduğunu bilseydiniz, hiç kimse dilenmek için başka birine gitmezdi.”** Yani bırakın dilenmeyi, kimseden hiçbir şey istemezsiniz diyor Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem; dilenmek işte bu kadar ağır bir vebaldır.

11- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لويعلمُ صاحبُ المسألة ما له فيها المِرْيَاسُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Dilenen kişi, dilenmesinden dolayı başına neler geleceğini bilseydi, asla dilenmezdi.”** Bunun ne kadar büyük bir utanç ve vebal olduğunu bilseydi, aç kalsa bile dilenmezdi.

12- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لولا أَنَّ الْمَسَاكِينَ يَكْذِبُونَ مَا أَفْلَحَ مَنْ رَدَّهُمْ

Bu da çok mühim; Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem hem verene hem alana hitap ediyor ve insanlara Allah Azze ve Celle'nin kendisine bildirdiklerini söylüyor. **“Eğer yoksullar yani fakirler yalan söylemeseydi, onları geri çeviren iflah olmazdı.”** Çünkü bazı fakirler çok yalan söyler; “Hiçbir şeyim yok, şuna ihtiyacım var” diyerek. “İyi ki yalan söylüyorlar,” diyor Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, “Yoksa onları boş çeviren iflah olmazdı.”

13- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ليجئَنَّ أَقْوَامٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَيْسَتْ فِي وَجْهِهِمْ مِزْعَةٌ مِنْ لَحْمٍ قَدْ أَخْلَقُوهَا

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Kıyamet gününde öyle topluluklar gelecek ki, dilenmelerinden dolayı yüzlerinde bir parça et kalmayacaktır.”** Yani dilenmek, insanın yüzünde et bırakmayacak, o kadar kotu bir şey.

14- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

مِنْ اسْتَغْنَىٰ أَغْنَاهُ اللَّهُ، وَمِنْ اسْتَعْفَىٰ أَعْفَاهُ اللَّهُ، وَمَنْ اسْتَكَفَىٰ كَفَاهُ اللَّهُ، وَمَنْ سَأَلَ وَلَهُ
قِيَمَةٌ أُوقِيَتْ فَقَدْ أَلْحَفَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Kim dilenmekten sakınıp müstağni olursa, Allah onu zengin kılar.”** Yani kim kimseden dilenmezse, Allah onu zengin eder, ele güne muhtaç etmez. **“Kim iffet sahibi olmayı isterse, Allah onu iffetli kılar.”** Yani iffetli olmak isteyen kişinin namusunu ve iffetini Allāh ﷻ muhafaza eder. **“Kim Allah'ın kendisine yetmesini isterse, Allah ona kendine yeterli gelir. Kim yanında bir ukiyye değerinde malı olduğu hâlde dilenirse, yüzüsüzce ve ısrarla dilenmiş konumuna düşer.”** Yani az da olsa parası olduğu hâlde yine de isterse, o vakit ısrarla kendi zararını istemiş olur.

Sadaka ResuluLlah fi ma kal, aw kama kal.

ResuluLlah söylediği sözde veya söylediği gibi doğruyu söylüyor.

Ihda': Ziyadeten ila şerefi' 'n-Nebi, sallaLlahu `aleyhi ve sellem ve 'Alihi ve esahabihi l-kiram, ve ila ervahi ceme'e'i el Enbiya'i ve l-Mürselin ve Hudema'i şera'ihim ve ila ervahi al E'immeti el erba'a, ve ila ervahi Meşayihina fi t-Tarikati n-Nakşibendiyyati l-Aliyya, hassatan İmamı t-Tarikati ve Gavsü l-Halikah Khwaja Bahauddin Muhammed el-Uveysiyi l-Buhari, Seyyidina Abdul Khaliq el Gucluani, Mevlana Şeyh Şerafuddin el Dağıstani, Mevlana Şeyh AbdulLah el Faiz el Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el Hakkani ve sai'ri Sadatina ve s-Siddiqiyun, ve man nehnu fi hadratihim ve civarihim. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Hayırların gelmesi ve şerhlerin defolması için. Dünyada ahiret saadet için. Li-Llahi Ta'ala, El-Fatiha.

[(Tercüme) Peygamber Efendimizin şerefine, salat ve selam O'na, âline ve ashabına, bütün peygamberlerin ve resullerinin ve şariatlarına hizmet edenlerin ruhlarına, dört imamın ruhlarına. Ve En Seçkin Nakşibendi tarikatının Meşayihimizin, özellikle Gavs-ı Halikâ (Yaratılışın Yardımcısı) Tarikatının İmamı, Havaca Behaeddin Muhammed el-

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Uveysiyi el-Buhari, Seyyidina Abdülhalik el-Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafeddin el-Dağıstani, Mevlana Şeyh AbduLlah el-Fa'iz el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el-Hakkani ve diğer efendilerimizin ve Sıddıkîlerin ruhlarına. Ve onların huzurunda ve yakınında olduğumuz. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Hayırların gelmesi ve şerlerin defolması için. Dünyada ahiret saadet için. Yüce Allah'a, El Fatiha.]

Mawlana Sheikh Muhammad Adil ar-Rabbani
13 Ekim 2026 / 02 Cemaziyelevvel 14488
Beylerbeyi Dergâhı, İstanbul